

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/nazwy-ulic/nazwy-do-zmiany/4092>
1,ul-Gierka-Edwarda.html
03.04.2026, 23:34

ul. Gierka Edwarda

*W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa powyższa **powinna zostać zmieniona** jako wypełniająca normę art. 1 Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. RP z 2016 r. poz. 744).*

Edward Gierek (1913-2001) - działacz komunistyczny, I sekretarz Komitetu Centralnego komunistycznej PZPR w l. 1971-1980.

Urodził się 6 stycznia 1913 r. w Porąbce, pow. Będzin. W 1923 r. wyemigrował do Francji, gdzie pracował jako górnik. W 1931 r. został członkiem Francuskiej Partii Komunistycznej – podległej Międzynarodówce Komunistycznej (Kominternowi) z siedzibą w Moskwie. W 1934 r. został wydalony do Polski za udział w strajku. W 1937 r. wyjechał do Belgii. Tam działał w Komunistycznej Partii Belgii (belgijskiej sekcji Kominternu). Tam też spędził wojnę – działając w komunistycznej konspiracji.

Powrócił do kraju w 1948 r. W latach 1948-1949 działał w aparacie Komitetu Centralnego PPR i – po przemianowaniu partii komunistycznej na PZPR – w aparacie KC PZPR. W latach 1949-1954 był sekretarzem Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Katowicach, które w tym czasie zostały przemianowane przez komunistów na Stalinogród. W l. 1954-1956 był kierownikiem Wydziału Przemysłu Ciężkiego KC PZPR.

W latach 1956-1964 był sekretarzem Komitetu Centralnego PZPR, a jednocześnie – w l. 1957-1970 – I sekretarzem Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Katowicach. W grudniu 1970 uczestniczył w odsunięciu od władzy Władysława Gomułki. Został wtedy I sekretarzem Komitetu Centralnego PZPR. Od 1976 r. do 1980 przywództwo w partii komunistycznej łączył z funkcją członka rady Państwa PRL i – w latach 1971-1981 – z członkostwem w Prezydium Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu. Jednocześnie od czasów stalinowskich aż do roku 1980 zasiadał w sejmie PRL.

Konsekwentnie budowano w propagandzie komunistycznej obraz Gierka jako „dobrego gospodarza” i „ojca narodu”. W rzeczywistości jego działania wpisywały się we wszystkie ułomności w pełni podporządkowanej państwu i partii komunistycznej gospodarki nakazowo-rozdzielczej. W ciągu kilku lat doprowadziły do pogłębiającego się kryzysu gospodarczego. Jego wynikiem były protesty społeczne, tłumione przy użyciu sił aparatu represji. Gierek ponosi pełną odpowiedzialność za brutalne tłumienie protestów oraz za całokształt działalności komunistycznej władzy przeciw wolnościom obywatelskim i prawom człowieka.

Podczas jego rządów w 1975 r. do konstytucji PRL dodano zapisy o kierowniczej roli komunistycznej PZPR i o sojuszu z ZSRS. Na arenie międzynarodowej, zgodnie z oczekiwaniami władz Komunistycznej Partii Związku Sowieckiego, posłusznie realizował priorytety polityki Związku Sowieckiego.

Po powstaniu NSZZ „Solidarność” jako skompromitowany przywódca partii komunistycznej został zmuszony do ustąpienia. W lipcu 1981 r. usunięto go z PZPR jako współodpowiedzialnego za kryzys gospodarczy. W okresie rządów W. Jaruzelskiego został internowany.

Edward Gierek zmarł 29 lipca 2001 r. w Cieszynie.

(MKKr)